

Секція 1.
Міжнародні умови та національні особливості
входження України у світову економіку

УДК 911.3:314(100)

Дослідження глобальних проблем людства

Коритіна Д. С.

Студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім.Семена Кузнеця

Дослідженням глобальних проблем людства займається окрема наука, яка виникла на стику географії, економіки, біології, математики, політології, соціології, — глобалістика. На ранніх етапах свого розвитку нечисленне людство не могло породити жодної глобальної проблеми, тобто проблеми, яка б торкалася будь-якої людини в будь-якому куточку Землі. Унаслідок заселення людством майже всього суходолу та небачених доти масштабів господарського освоєння довкілля почали виникати і дедалі загострюватися глобальні проблеми.

У другій половині ХХ ст. перед людством постали проблеми, які науковці визначають як глобальні. Це проблеми, які стосуються не лише однієї окремо взятої держави, а всіх країн світу або великої групи. Відповідно і для їх розв'язання необхідно докласти зусиль усьому світовому співтовариству.

Усі глобальні проблеми людства можна умовно об'єднати у дві групи. До першої групи ми зараховуємо ті, що стосуються загострення взаємовідносин усередині людської спільноти. Передусім це проблеми війни і миру; тероризму; демографічна та продовольча; подолання відсталості країн, що розвиваються. До другої групи належать глобальні проблеми, які є результатом кризи взаємовідносин між суспільством і природою. Основні серед них — екологічна, сировинна та енергетична.

У питанні збереження миру й відвернення загрози світової війни показовим для інших є приклад України. У часи існування СРСР значна частина промислових підприємств радянської України, науково-дослідних інститутів працювали над виробництвом і вдосконаленням зброї. На території України був сконцентрований четвертий за обсягом ядерний потенціал серед країн світу. Після прийняття Декларації про державний суверенітет уряд узяв курс на вивезення ядерної зброї за межі нашої Батьківщини.

Дуже велику небезпеку в наші дні становить проблема міжнародного тероризму, яка може спровокувати різні конфлікти. Тероризм може бути як державним, так й індивідуально-груповим. Однак тероризм різних типів зазвичай спрямований або на підтримку існуючого в державі ладу, або на його повалення.

Окрім проблеми війни та миру, ще однією з найважливіших глобальних проблем щодо взаємодії людини з природою вважається екологічну проблему. У другій половині ХХ ст. «відносини» між суспільством і природою набули особливо великих масштабів. «Тиск» суспільства на природу в результаті збільшення кількості населення, розвитку процесів урбанізації, індустріалізації, інтенсифікації сільського господарства ще більше зріс. Одночасно відбулося помітне погіршення стану природного середовища. У багатьох країнах і регіонах світу негативний антропогенний вплив на довкілля призвів до стану екологічної кризи, для подолання якої недостатньо зусиль окремих держав. Тому є всі підстави вважати проблему охорони довкілля глобальною.

Розв'язання екологічних проблем можливе за допомогою трьох шляхів: створення різних очисних споруд, знищення й переробка сміття тощо; створення та застосування природоохоронних («чистих») технологій виробництва; раціональне розміщення «брудних» виробництв. Найважливішим серед них є другий шлях, оскільки він спрямований на запобігання забрудненню довкілля.

Нажаль, проти бажання просто нереально визначити основні шляхи розв'язання глобальних проблем людства - занадто важкою є ця задача. Хай менш кардинальною, але більш прийнятною і реалістичною є задача формулювання хоча б передумов їх вирішення. Розглянуті вище

глобальні проблеми потребують подальшого всебічного вивчення та комплексного підходу до їх вирішення. Стратегічний напрямок дій з метою зменшення гостроти проблеми природних ресурсів та пом'якшення наслідків екологічної кризи обов'язково повинен передбачати раціоналізацію виробництва та споживання, в першу чергу, в країнах, що розвиваються. Для цього потрібно здійснити перехід до нової технологічної, екологічної культури - досягти зниження енерго та матеріало місткості виробництва завдяки введенню енерго-ресурсо-зберігаючих, безвідходних технологій.

Таким чином, стає зрозумілим, що наразі вся світова спільнота стикається з безліччю загроз та викликів, які мають вплив не лише на якусь окрему країну чи навіть об'єднання країн, а стосуються всіх без виключення мешканців Землі, мають планетарний масштаб. Наразі найголовнішими проблемами, які загрожують людству є екологічна проблема, адже з року в рік збільшується кількість шкідливих викидів в повітря, атмосферу, річки та інші водойми тощо.

Список використаних джерел

1. А. В. Склепова. Глобальні проблеми // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. – К: Знання України, 2004 – Т.1 – 760с.
2. А. Кудряченко. Глобальні проблеми людства // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – с.146.
3. Є. Макаренко. Цивілізації глобальної декларація // Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / Л. В. Губерський (голова). – К. : Знання України, 2004. – Т. 2 : М – 812 с.

